

рити, що вони здебільшого викона-ні. А це означає, що ми не топтали-ся на місці, а йшли вперед. В освіті, медицині, спорті, культурі, в усіх інших галузях, якими сьогодні опіку-ються органи місцевого самовря-дування. Ось лише один факт, що підтверджує це. Буквально тиждень тому в Полтаві проводилося виїз-не засідання колегії МОЗ України, в якому брала участь і міністр охоро-ни здоров'я Раїса Богатирьова. Від-булося воно в Полтаві не випадково,

адже в нас є добрий досвід з опти-мізації медичних закладів та реалі-зації багатьох суто медичних про-грам.

До речі, під час роботи коле-гії сталася і дуже приємна подія, до якої мають стосунок депутати об-ласної ради. 25 нових карет швид-кої допомоги французького вироб-ництва *Citroën*, придбаних коштом обласного бюджету, було переда-но Полтавському обласному цен-тру екстреної медичної допомоги

та медицини катастроф. Причому всі новенькі авто працюватимуть на місцях. Того самого дня всі вони по-їхали до районних центрів Полтав-щини. Спеціалізований автотран-спорт придбали для медичної галузі області завдяки одностайному рі-шенню депутатів обласної ради ви-ділити на це 16 мільйонів гривень із обласного бюджету. Ось такий но-ворічний дарунок.

34

Влада без грошей — ілюзія

Любов КІРІЄВСЬКА,
голова Лохвицької районної ради
Полтавської області

Наявна в Україні система місцевого самоврядування нині далека від досконалості й не відповідає потребам суспільства. Визначені через «формулу» видатки місцевих бюджетів лише на 50–60 відсотків забезпечують їхні матеріальні потреби.

Скажімо, для середньої сільської ради видатки на державне управ-ління визначено в рамках 98 тисяч гривень. Мінімальні ж потреби ли-ше на заробітну плату (з нарахуван-ням єдиного соціального внеску) чотирьох посадових осіб місцевого самоврядування та одного технічно-го працівника становлять понад 130 тисяч гривень. До цієї суми не вхо-дять обов'язкові надбавки за вису-гу років, а також 10 відсотків премії. А ще ж слід врахувати плату за те-пло, зв'язок, електроенергію, вартість канцтоварів. Якщо ці платежі опини-лися поза увагою «формули». Як на-слідок зникає зацікавленість у збіль-шенні доходів від податку з доходів фізичних осіб (ПДФО).

За чинним Бюджетним кодек-сом України на сільські рахунки ма-ють надходити 25 відсотків згаданого податку. Але це не норма, це макси-мальна межа. Якщо надходження від ПДФО значні, така місцева рада пе-рестає бути дотаційною. «Зайві» ко-шти підлягають вилученню з метою вирівнювання місцевих бюджетів че-рез міжбюджетні трансферти. Загалом це правильно. Проте подекуди через таку «формулу» виникає аб-сурдна ситуація: вилучення планує-ся в більшій сумі, ніж реально очіку-вані надходження. Сільським радам доводиться виживати переважно

за рахунок доходів другого коши-ка. Визначені ж згори видатки місце-вих бюджетів не можуть забезпечити якісного виконання програм соціаль-но-економічного розвитку (освіта, охорона здоров'я, культура, благо-устрій, утримання комунального гос-подарства і, власне, адміністративні функції). Тож украї потрібна карди-нальна бюджетна реформа.

Варто оптимізувати видатко-ві повноваження місцевих бюджетів, упорядкувати перелік та обсяги видатків на виконання делегованих і власних повноважень шляхом вне-сення змін до Бюджетного кодексу України. Зокрема, слід установити, що виконання делегованих повно-важень органами місцевого само-врядування здійснюється виключно в межах обрахованих Міністерством фінансів України ресурсів.

Зрештою, настав час виріши-ти питання незгодженості ст. 89 та ст. 91 Бюджетного кодексу України щодо здійснення фінансування ви-датків на позашкільну освіту та від-нести їх до видатків, які враховують-ся під час визначення обсягу між-бюджетних трансфертів. Необхідно виключити зі складу видатків, що не враховуються під час визначен-ня міжбюджетних трансфертів, про-грам і заходів, ті, які належать до за-гальнодержавних повноважень і ви-

значені статтями 87–90 Бюджетного кодексу України.

Потребують удосконалення як механізм розрахунку видатків на ви-конання делегованих повноважень, так і державні соціальні стандарти й нормативи стосовно кожного з де-легованих державою повноважень із урахуванням особливостей поточ-ної демографічної, соціально-еко-номічної та фінансової ситуації.

Було б доцільно провести інвен-таризацію всіх нормативно-право-вих актів, що регламентують засто-сування галузевих нормативів під час здійснення видатків із місцевих бюджетів. Зокрема, переглянути та соціально обґрунтувати й оптимізу-вати фінансові нормативи бюджет-ної забезпеченості галузей освіти, охорони здоров'я, культури, со-ціального захисту та забезпечення фізкультури і спорту з урахуванням наявної мережі закладів.

Доповнень потребує й постанова КМУ № 1149 від 08.12.2010 р. у час-тині внесення змін до формул обсягу міжбюджетних трансфертів, зокрема щодо перегляду підходів до розра-хунку обсягу видатків на утримання органів місцевого самоврядування.

Під час внесення змін до Бюджет-ного кодексу України слід доповни-ти перелік документів, які подаються разом із проектом закону про Дер-

жавний бюджет України, детальними розрахунками розмірів фінансових нормативів бюджетної забезпеченості за рівнем місцевих бюджетів, галузями бюджетної сфери та в розрізі контингенту. Передбачити, що до фінансового нормативу бюджетної забезпеченості додається перелік соціальних програм, які враховувалися під час розрахунку нормативу, та перелік усіх нормативно-правових актів, що визначають вартісні й кількісні показники програм (типова

штатна чисельність, мінімальна вартість харчування, витрати на медикаменти, гранична наповнюваність груп та класів тощо). Бюджетні програми (норми, стандарти), які не ввійдуть до цього переліку, мають бути віднесені до необов'язкових до виконання за рахунок місцевих бюджетів.

Практика діяльності органів місцевого самоврядування свідчить, що слід упорядкувати та оптимізувати перелік державних цільових

програм, виконання яких передбачає використання коштів місцевих бюджетів, привести їх у відповідність до наявних ресурсів місцевих бюджетів, забезпечивши передачу органам місцевого самоврядування окремих програм лише з одночасною передачею фінансових ресурсів на їх виконання.

Уряд також має забезпечувати повне фінансування затверджених державних цільових програм у сфері житлово-комунального господарства.

Спортзал – за кошти села, району, області

Капітально відремонтований спортзал, новенький спортивний інвентар – усе це тепер мають у своєму розпорядженні діти Рафайлівської сільської школи в Антрацитівському районі на Луганщині. Після восьми років очікування ремонту аварійного приміщення нарешті завдяки обласному конкурсу проект реалізували. Сільрада, райрада та райдержадміністрація спільно виділили на проект 123 тисячі гривень. Ще стільки ж додали з обласного бюджету (за умовами обласного конкурсу проекти-переможці фінансуються у співвідношенні «50 на 50»).

– Цих грошей вистачило, щоб повністю замінити підлогу, встановити нове освітлення, оновити вікна та двері, – розповів учитель фізкультури Рафайлівської школи Володимир Доценко. – Тепер тут можна не тільки займатися фізкультурою й тренуватися, а й проводити місцеві турніри.

На святі з нагоди початку роботи спортзалу домовилися, що його две-

рі будуть завжди відчинені для всієї тутешньої дітвори.

– Хотілося, і щоб рекорди, як мінімум, місцеві тут встановлювалися, і щоб на обласних турнірах учні вашої школи виступали гідно. А якщо хтось із дітей поставить собі за мету здобути олімпійські медалі, таких обов'язково підтримаємо! – заявив, вітаючи школярів, **голова Луганської обласної ради Валерій ГОЛЕНКО.**

На святі він гість не випадковий: спортзал змогли відремонтувати завдяки тому, що відповідний проект став одним із переможців першого обласного конкурсу проектів розвитку місцевого самоврядування, який якраз ініціював голова облради.

Результат спільної роботи мешканців села, за словами сільського голови Ганни Ярової, надихнув сільраду і громаду: вони підготували заявку на другий обласний конкурс, сподіваються на перемогу й хочуть залучити додаткові кошти з обласного бюджету, щоб привести до ладу фельдшерський пункт.

– А наступна наша спільна мета – організувати в Рафайлівці навчально-виховний комплекс, – зазначає депутат Луганської облради, голова Антрацитівської райдержадміністрації Олександр Тимошенко.

Обласний конкурс стає свого роду трампліном для досягнення мети. Власне, для цього його й започаткували.

